

Hanna Halmeenpää vihr ym.

Kirjallinen kysymys valtionyhtiö Fortum Oyj:n energiainvestoinneista

Eduskunnan puhemiehelle

Vakavarainen energiatoimija ja valtionyhtiö Fortum Oyj on strategiassaan kertonut kaikille suomalaisille edistävänsä muutosta kohti puhtaampaa maailmaa ja vahvistavansa tätä muutosta uudistamalla energiajärjestelmää.

Fortum on tehnyt miljardibisnestä myymällä suomalaisten sähköverkot ja rahastamalla suomalaisia sähkönkuluttajia. Näitä varoja on kerrottu sijoitettavan kasvavassa määrin vähäpäästöiseen energiaan. Kilpailukykyään muuttuvassa maailmassa Fortum on kertonut ylläpitävänsä keskittymällä jatkossa aurinkovoimaan, tuulivoimaan ja bio- ja jätepolttoaineisiin sekä vähentämällä fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan tuotannon päästöt minimiin.

Tällä hallituskaudella Fortumin näyttävimmät sijoitukset ovat kuitenkin saksalaisen energiakonserni E.ON:n oletettavasti kannattamattomana hylkäämä Fennovoiman sekava ydinvoimalahanke sekä uusimpana niin ikään E.ON:n hylkäämä, menneen maailman fossiilivoimajätti Uniper. Fortumin ja samalla Suomen valtion vastuulle näyttääkin kertyvän yhä kasvava määrä ydinjätettä sekä ilmastonmuutosta kiihdyttäviä hiilidioksidipäästöjä kestävien ja nykyaikaisten puhtaan teknologian ratkaisujen sijaan.

Jos Fortumin tavoitteleva lähes 47 %:n Uniper-kauppa toteutuu suunnitellusti, konsernista tulee myös yksi Venäjän energiamarkkinoiden suurimmista toimijoista, koska Uniper omistaa 7—8 % koko Venäjän sähköntuotannosta. Fortumilla on ennestään noin 10 gigawatin verran omaa lämmöntuotantoa itänaapurissa sekä osuus venäläisen Rosatomin kanssa eteenpäin viedystä Fennovoimasta.

Fortum kertoo informoineensa poliitikkoja yhtiön strategiasta, mutta ei Uniper-kaupoista etukäteen. Syykin on ilmeinen — valtaosin kivihiileen ja muuhun fossiiliseen energiaan perustuvan tuotannon osuuden kasvattaminen on juuri päinvastaista kuin mitä yhtiön strategia edellyttää ja visio lupaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 402/2017 vp

Aikooko hallitus ryhtyä toimiin Fortumin Oyj:n omistajanohtajana, jotta Fortum noudattaa yhtiön strategiaan kirjattua tavoitetta puhtaaseen, kestävään ja nykyaikaiseen energiantuotantoon siirtymisestä ja

onko hallituksen omistajaohjausyksikössä arvioitu Fortumin Uniper- ja Fennovoimakasvojen sekä Fortumin muun Venäjään kytkeytyvän tai siellä sijaitsevan energiantuotannon yhteisvaikutusta Fortumin potentiaaliseen, energiamarkkinoiden kautta syntyvään maariskiin Venäjällä?

Helsingissä 29.9.2017

Hanna Halmeenpää vihr
Satu Hassi vihr
Antero Vartia vihr